

Dette brevet sendes på vegne av styret i FNF Rogaland Birdlife/ Norsk ornitologisk forening Rogaland, Haugesund Turistforening, Stavanger Turistforening, Naturvernforbundet Rogaland, Norges Jeger- og fiskerforbund Rogaland, Norges Speiderforbund Vesterlen Krets, Rogaland KFUK – KFUM Speidere, Ryfylke Friluftsråd, Jæren Friluftsråd,

Ny kommuneplan Sola kommune

Høringsuttalelse

Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF) viser til høring av ny kommuneplan for Sola kommune. FNF er et samarbeidsnettverk bestående av natur- og friluftslivsorganisasjoner. Til sammen representerer vi betydelige allmenne interesser innen naturvern, landskap og friluftsliv.

Hovedintrykk

FNF er imponert over den nye kommuneplanen til Sola kommune. Det er tydelig at kommunen forstår viktigheten av samspillet mellom frivillighet og forvaltning i samfunnsutviklingen. Kommunen har også lagt et godt grunnlag for kommuneplanen ved å ta utgangspunkt i de 17 bærekraftsmålene. I møte med både natur- og klimakrisen er det bra utgangspunkt. Samtidig har FNF merknader til deler av planene.

Folkehelse, friluftsliv og natur

Sola kommune viser til langsiktig og systematisk innsats for å arbeide for god folkehelse. FNF er enig og syns det er bra at frivilligheten løftes frem. Samarbeid med frivillige er en av løsningene for å møte utfordringer knyttet til folkehelse. Samtidig må kommunen sette noen rammer for god folkehelse. Målene er i liten grad målbare. Blant annet målet «stimulere til deltakelse i samfunnsnyttig frivillig innsats». Ønsker kommunen å sette målbare rammer for frivilligheten bør de forplikte seg til det i større grad.

Et av de andre målene lyder; «Sikre arealer til rekreasjon, idrett og friluftsliv.». Utenom omdisponeringen fra havneområde til friområde på Båtstad og fra boligområde til friområde på Fjørneset er det få andre områder som sikres til nettopp rekreasjon og friluftsliv. Vi oppfordrer kommunen til å sikre områder på Tanangerhalvøya på østsiden av rv509. Her bør det i større grad reguleres friområder og tilrettelegges for friluftsliv. Ved tettsteder der landbruk dominerer, som på Tjelta, oppfordrer vi kommunen til å inngå grunneieravtaler slik at det kan merkes turstier på landbruksveier og langs jorder. Rott, Håsteinen og de andre øyene utenfor kysten underlagt Jærstrendene landskapsvernområde bør reguleres til friområder. Det samme gjelder Prestøy og Sømsøy i Hafrsfjord.

FNF mener at området langs Skas-Heigrekanalen har potensiale til å bli et viktig natur- og friluftslivsområde. Området er i dag preget av intensivt jordbruk og ikke tilgjengelig for allmenheten. Vi oppfordrer Sola kommune, i samarbeid med Klepp kommune, Rogaland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland, til å se på muligheten for å tilbakeføre deler av Skasvannet. Dette er FNs tiår for naturrestaurering og ved å tilbakeføre deler av Skasvannet vil Sola og Klepp bidra med å restaurere en viktig del av Jærlandskapet.

Hestabekken som renner ut i Solastranden er en prioritert bekk i vannregionarbeidet. Det er en av de mest intakte bekkene vi har i denne delen av Jæren, samtidig er den sterkt forurensset. Sjøørretprosjektet har sammen med Sola kommune startet arbeidet for å rydde bekken for avfall og åpne vandringshindre. Prosessen er startet, men det gjenstår enda en del arbeid. Skal Solastranden få Blått flagg sertifisering må Hestabekken ha god kvalitet. FNF ber derfor kommunen om å sikre finansieringen til videre habitatforbedring og rydding.

Jordvern og arealregnskap

FNF støtter opp om Sola kommune sin satsning for å skjerme naturverdier og landbruksjord mot omdisponering. Verden er midt i en klima- og naturkrise og det viktigste vi kan gjøre for å imøtekomme krisen er å la naturen være mest mulig i fred. Noen av de mest sårbare artene i Rogaland finner vi i tilknytning til landbruket. Nå er tiden for å ivareta kvalitetene og arbeide for naturbaserte løsninger.

Kommunen foreslår å tilbakeføre en liten parsell i Hålandsmarka fra bolig til LNFR. FNF støtter dette, men vil likevel bemerke at Kvithei fremdeles ligger regulert til bolig. På Kvithei er det myr og kystlynghei. Viktige naturtyper man må ivareta. Når kommunen legger opp til utbygging langs bussveien vil ikke Hålandsmarka være prioritert. FNF mener at Sola kommune **må** regulere Kvithei til Friområde.

Jordvernmålet til Sola kommune er ambisiøst. FNF er positive til at man satser på jordvern. Nedbygging av landbruksjord fører til at landbruket må finne andre steder å dyrke. Resultatet blir nydyrking av myrer og smalere kantsoner. Dette går ut over våre mest sårbare arter. FNF ønsker å kommentere jordvernmålet spesifikt:

Det tillates omdisponert LNF til absolutt minimum nødvendig areal for å realisere viktige samferdselsprosjekt.

Her blir formuleringen for svak. Når man legger opp til et absolutt minimum setter man ikke et konkret mål man kan se tilbake på. FNF mener Sola kommune kan skjerpe jordvernmålet ved å gjøre det etterprøvbart.

FNF er svært positive til at kommunen legger ved arealregnskap ved kommuneplanen. Samtidig er det viktig for oss å si at arealregnskapet, slik det står i dag, er noe misvisende. Eksempelvis er området BOL3 ført opp i regnskapet som -24 daa for Offentlig tjenesteyting og +24 daa for Bolig. Området nord for Novstemmen var tiltenkt studentboliger, men behovet har endret seg og kommunen har omdisponert området til bolig. Problemet er bare at området frem til nå, og frem til byggingen starter vil være fulldyrka landbruksjord. For landbruksjord og natur er dette tilfelle. Områdene innehar sine kvaliteter uavhengig av hva som står i arealplanen frem til man bygger dem ned. FNF mener at man formidler arealregnskapet på en slik måte at det fremkommer hvilke verdier man mister ved nedbygging.

Mobilitet

I Sola kommune er det små avstander i bygdene. Det ligger derfor et stort potensial i å få en større andel av befolkningen til å gå eller sykle i hverdagen. Fra før vet vi at Sola sentrum har en svært høy andel bilveier sett opp mot størrelsen. Målsetningen om tilrettelegging av gang- og sykkelveier er god, men bør konkretiseres. Andelen som sykler og går kan måles og følges opp år for år. Vi oppfordrer Sola kommune til å jobbe mot en sykkelandel på 30% innen 2030.

Målsetningen om å videreutvikle grønnstrukturen er i liten grad målbar. FNF mener det bør være mulig å sette mer konkrete mål som for eksempel:

Sola kommune skal sikre at det ikke er mer enn 300 meter til nærmeste grønnstruktur fra hver bolig.

Dette vil være i tråd med WHO og Regionalplan for Jæren og Søre Ryfylke. En videreutvikling av dette vil være å sikre sammenheng mellom grønnstrukturene og sikre påkobling av større friområder.

For gående er gode snarveier viktige. FNF mener Sola kommune bør kartlegge snarveier gjennom barne- og eldretråkk. Snarveier bør sikres som grønnstruktur.

FNF vil opplyse om at Rogaland fylkeskommune finansierer kartlegging av friluftslivets ferdselsårer. En nyttig kartdokumentasjon for kommunen og regionale aktører som kan nyttes i planlegging. Vi oppfordrer Sola kommune til å ta del i kartleggingen.

Arealinnspill

NAE1-3

FNF er usikker på hvor stort areal som menes. I det digitale kartlaget er hele gnr. 31 bnr. 76 satt av til næring, mens i konsekvensvurderingen er ikke BMX banen og kantsonen til bekken tatt med. Dette må tydeliggjøres. FNF er positive til at man ønsker å samlokalisere næring og nytte allerede nedbygde arealer. Samtidig er det knyttet naturkvaliteter til arealene som må bevares. Bekken og trærne må forbli slik de står i dag.

BOL3

FNF er kritiske til at det legges opp til å bygge ned landbruksjord på Grannes. I konsekvensvurderingen blir det vist til at det ikke er vurdert andre alternativ enn å omdisponere fra studentbolig til bolig. Vi mener det bør være et soleklart alternativ å nytte fulldyrka landbruksarealer til landbruk i stedet for å bygge dem ned. Kommunedirektørene i Stavanger og Sandnes har bemerket at det er nok boligreserver på Nord-Jæren. De kommunen har skalert ned sine boligområder i de nye kommuneplanene for å spare landbruksjord.

FRI2

Omdisponering fra havneformål til offentlig friområde på Båtstad. Dette er helt i tråd med kommunens egne målsetninger. Vi heier på satsningen og håper på flere slike.

Retningslinjer

7.2

FNF mener at retningslinjene for vann, bekker og kanaler ikke er i tråd med vannressursloven. Dette gjelder spesielt for henvisningene til kantsone. Kantsonen til vassdrag er viktig leveområder for plante- og dyrearter. Vegetasjon langs vassdragene lager skjul for fisk og trekker til seg insekter. Kantsonen fungerer som naturlig flomdemping. I retningslinjene må det henvises til at det er Statsforvalteren som skal avklare inngrep. At kantsonen skal bevares i størst mulig grad er ikke en sterkt nok retningslinje. Selv om vannressursloven ikke gir spesifikke føringer for kommunen til antall meter vegetasjonssone vil vi påpeke at Rogaland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland anbefaler minimum 10 meter vegetasjonssone. 6 meter kantsone er ikke godt nok. Når Sola kommune legger opp til å tilpasse seg klimaendringene og ivareta naturmangfoldet må retningslinjene justeres slik at de oppfyller minimumsanbefalingen.

Det må legges inn en byggegrense for vann, bekker og kanaler. FNF foreslår 50 meter byggegrense.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Rogaland

Endre Hovland
Koordinator
FNF Rogaland

Kopi:

Rogaland Fylkeskommune
Statsforvalteren i Rogaland